

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 181281
Datum vergadering: 16 maart 2021
Datum voorstel: 9 februari 2021
Nummer: A
Onderwerp: Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 met bijbehorende kostendekking vast te stellen.
2. De kredieten Klimaatadaptatie uit het vastgestelde GRP 2019 - 2024 te verhogen met € 50.000 met ingang van 2021 t/m 2024.

Samenvatting van het voorstel

Met het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 worden concrete maatregelen gerealiseerd om de Openbare Ruimte klimaatbestendig en waterrobuust in te richten. Het Uitvoeringsprogramma geeft daarmee invulling aan de ambities van het DeltaPlan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), waarbij de klimaatatlas van het Twents waternet als basis is gebruikt om inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen van de klimaatveranderingen.

Aanleiding voor het voorstel

Vanwege het veranderende klimaat heeft het KNMI scenario's opgesteld die duidelijk maken dat we ons moeten voorbereiden op een warmer klimaat met zowel langdurige natte als droge periodes. Internationaal zijn afspraken gemaakt om de negatieve effecten van de verwachte klimaatverandering tegen te gaan. In Nederland heeft het Rijk daarvoor in 2018 het DeltaPlan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) opgesteld, waarbij 7 ambities zijn opgenomen. Daarbij is als eerste ambitie afgesproken dat alle overheden in Nederland uiterlijk eind 2019 een klimaatstresstest hebben uitgevoerd.

In Twente is dat gezamenlijk uitgevoerd met de partners in het Twents waternet (14 gemeenten, waterschap en provincie) en eind 2019 is daarvoor de klimaatatlas van het Twents waternet gelanceerd. Met de klimaatatlas zijn de kwetsbaarheden voor extreme hitte, droge perioden en hevige regenbuien in beeld gebracht. Dit heeft als basis gediend om deze kwetsbaarheden qua omvang en risico's in te schatten. De maatregelen die daaruit voortkomen hebben geresulteerd in een top-10 scenario die zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025.

Beoogd resultaat van het voorstel

Met het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichting uit het DPRA om klimaatopgaven op te stellen. De kwetsbaarheden voor weersextremen zijn in beeld gebracht, waarbij voor wateroverlast concrete maatregelen in een top-10 scenario zijn uitgewerkt.

Argumentatie

De thema's die aan de hand van de klimaatatlas verder zijn uitgewerkt zijn:

- wateroverlast
- droogte
- hitte

Samengevat komen de resultaten uit de klimaatatlas op het volgende neer:

De kans op wateroverlast neemt toe.

Met de klimaatatlas zien we dat de kans op extreme regenbuien toeneemt en de effecten op de openbare ruimte steeds groter worden. De effecten van wateroverlast hebben grote impact op de samenleving en zijn ook direct merkbaar. Woningen lopen onder water en wijken zijn niet bereikbaar door ondergelopen straten. In het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2021-2025 zijn met name maatregelen opgenomen om de effecten van wateroverlast te beperken. Het gaat daarbij om de aanleg van infiltratierielen, afkoppelen van verhard oppervlak en aanleg van waterretentie.

De kans op hittestress neemt toe.

Op meerdere plekken in de gemeente kan bij een hittegolf de gevoelstemperatuur oplopen tot 46 graden Celsius. De laatste paar jaar hebben wij ook steeds vaker te maken gehad met warme zomers. Het effect van de toename van de hitte wordt met name ook versterkt door de toename van het aanbrengen van stenen en tegels in de tuinen en opritten. Om het effect van hittestress te verminderen moet er meer groen en bomen worden aangelegd. De maatregelen in het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2021-2025 zijn afgestemd met het Kwaliteitsplan Openbaar Groen (KOG). In het KOG zijn de investeringen daarvoor opgenomen.

De kans op droogte neemt toe.

De sloten en vijvers in de gemeente zijn voor een groot deel afhankelijk van regen voor wateraanvoer. Droogte heeft een negatief effect op de waterkwaliteit en de flora en fauna in en om de sloten en vijvers. Daarnaast heeft het ook een nadelig effect op de productiviteit van de land- en tuinbouw en de drinkwatervoorziening. Daar waar vroeger weleens sprake was van een droge zomer, hebben we nu al een aantal droge zomers op rij gehad. Langdurige droogte is een proces waar nog wat minder ervaring mee is opgedaan dan bv. wateroverlast, omdat de effecten minder snel zichtbaar zijn. Maatregelen zien vooral toe op het vasthouden van water, zoals bergen van water in sloten en vijvers. In het uitvoeringsprogramma zijn daarom voornamelijk technische maatregelen opgenomen in het stedelijk gebied in de aanleg van infiltratieriolen en retentievoorzieningen. Voor het landelijk gebied zijn de primaire watergangen en vijvers in beheer en onderhoud bij het waterschap. In samenwerking met het waterschap gaat de gemeente de komende jaren de effecten van droogte verder uitwerken. Vooralsnog zijn hiervoor nog geen maatregelen voor opgenomen.

In 2021 moeten alle overheden een start maken met de uitvoering van de klimaatopgaven zodat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Met het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 wordt daaraan invulling gegeven met concrete maatregelen tegen wateroverlast bij hevige regenbuien. Ten aanzien van de hittestress zijn de maatregelen afgestemd met het KOG. Voor meer informatie wordt verwezen naar het bijgevoegde uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025.

Externe communicatie

Om de klimaatopgaven te halen heeft de gemeente ook de inwoners nodig voor bv. het afkoppelen van regenwater of het ontsteden van de tuinen. Met inzet van de website www.groenblauwtubbergen.nl worden bewoners bewust gemaakt van de mogelijkheden om hun steentje bij te dragen aan de klimaatdoelen. Binnen de projecten worden de bewoners actief benaderd om mee te doen.

Bij de uitvoering van de projecten worden op projectniveau gecommuniceerd met de bewoners en betrokken bij de risicodialoog.

Financiële paragraaf

De kosten van de projecten en maatregelen in het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 komen uit op een bedrag van € 4.390.000,-.

Vooruitlopend op de werkelijke kosten van de noodzakelijke projecten en maatregelen is in het GRP 2019-2024 rekening gehouden met een deel van deze kosten (6 * € 500.000,- = € 3.000.000,-). Deze budgetten zijn opgenomen binnen het kostendekkende product riolering in onze (meerjaren)begroting.

Daarnaast ontvangen we een Impuls subsidie van het Rijk en de provincie Overijssel voor een bedrag van € 350.000,- .

Door de GRP kredieten in onze (meerjaren)begroting vanaf 2021 met € 50.000 te verhogen en ook het jaar 2025 erin te betrekken blijft er een tekort over van € 290.000.

Beschikbaar uit GRP = 2 * € 500.000 + 5 * € 550.000,- = € 3.750.000,-

Beschikbaar uit subsidie = € 350.000,-.

Totaal beschikbaar is € 4.100.000,- -/ € 4.390.000,- (benodigd) = € 290.000,- tekort.

Dit bedrag kan volledig worden onttrokken uit de voorziening riolering. Het verhogen van de GRP kredieten in onze (meerjaren)begroting is mogelijk zonder de tarieven daarvoor extra te verhogen.

Het financiële overzicht is tevens opgenomen in Hoofdstuk 5 van het Uitvoeringsprogramma.

Deze dekking betekent dat de 'reserve riolering' die destijds is ingesteld om toekomstige klimaatmaatregelen voor een deel te bekostigen niet meer nodig is en terug kan naar de reserve RIBAM. Deze vrijval en de gevolgen daarvan nemen we mee bij de perspectiefnota 2022 .

Uitvoering

Op basis van het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 en bijbehorende planning worden de projecten uitgevoerd in samenspraak met bewoners en dorpsraden.

Evaluatie

Na de looptijd van het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 wordt het programma geëvalueerd. De stresstesten voor de Klimaatatlas worden om de 6 jaar geactualiseerd, dat betekent dat in 2025 weer nieuwe resultaten beschikbaar zijn die met de evaluatie worden meegenomen.

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

De gemeente kan zelfstandig over dit onderwerp besluiten. Voor de gemeente Dinkelland is tevens een Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2021-2025 opgesteld.

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

de burgemeester

ing. J.L.M. Scholten

drs. ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker

Raadsbesluit

Datum: 16 maart 2021
Nummer: B
Onderwerp: Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 februari 2021, nr. A;

gelet op het advies van de raadscommissie van 2 maart 2021;

gelet op artikel 189 gemeentewet;

besluit

1. Het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie Tubbergen 2021-2025 met bijbehorende kostendeckering vast te stellen.
2. De kredieten Klimaatadaptatie uit het vastgestelde GRP 2019 - 2024 te verhogen met € 50.000 met ingang van 2021 t/m 2024.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 16 maart 2021

De raadsgriffier,

De voorzitter,